Jaargang 114. Zondag, 2 December 1855. No. 145.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat de **KLAPBRUG** over het TREKDIEP bij ***Foxham***, op **Maandag den 3den December e.k.**, voor den **overrid** zal zijn **GESLOTEN.**

GRONINGEN, 29 November 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente, in zijne openbare Vergadering van den 15den November 1855, is vastgesteld de navolgende

Instructie voor den COMMISSARIS der Veeren aan het *Winschoterdiep*.

Art. 1. De Commissaris der Veeren aan het Winschoterdiep heeft toezigt op alle Veeren, waarvan de schepen langs het Winschoterdiep de gemeente binnenvaren. De bepalingen van de Gemeentewet omtrent schorsing en ontslag van Gemeente-Ambtenaren zijn op hem toepasselijk.

Art. 2. Hij zorgt voor de nakoming van de bepalingen der Reglementen op die Veeren bestaande of nog vast te stellen. Bij het ontdekken eener overtreding maakt hij relaas op, en zendt dit aan den eersten Commissaris van Politie.

Hij is, zoo veel mogelijk, tegenwoordig bij het afvaren en aankomen der schuiten of schepen tot deze Veeren behoorende, en zorgt dat de afvaart op tijd plaats hebbe.

Art. 3. Hij moet dagelijks in een door Burgemeester en Wethouders goedgekeurd lokaal, op zijne kosten te houden, tegenwoordig zijn, opdat ieder die goederen met bedoelde schuiten of schepen verzendt, dezelve vóór de inlading of overgave aan den schipper, kan doen aanteekenen.

Art. 4. Hij doet de aanteekening in een door den Burgemeester op elk blad gewaarmerkt register, en plaatst de verschillende partijen onmiddellijk onder elkander, zonder opene ruimte.

Hij vermeldt daarbij de soort en de hoeveelheid der goederen, derzelver merken, den naam van den afzender en van dengenen, aan wien de goederen geadresseerd zijn, en de vracht- en verschotten wegens goederen van elders aangebragt, met opgave van de daarbij behoorende documenten.

Hij doet van de aanteekening blijken, door op de adressen het nommer te plaatsen, waaronder de aangegeven goederen bij hem zijn geboekt.

Hij draagt zorg, dat de schipper vóór zijn vertrek in het aanteekenings-register de verklaring teekent, dat hij de goederen, die aangeteekend zijn, in zijn schip heeft ontvangen. Hij geeft daarna aan den schipper een extract uit zijn aanteekenings-register, houdende de vrachtlijst of lijst der aangeteekende goederen.

Art. 5. Hij ontvangt voor het aanteekenen van elk adres vijf cent, en, indien de afzender een bewijs van aanteekening verlangt, daarenboven twee en een halve cent.

Art. 6. Hij zorgt dat de goederen door of van wege de schippers, zoo spoedig mogelijk na hunne aankomst, aan het adres worden bezorgd.

Art. 7. In alle twijfelachtige of onvoorziene gevallen vraagt hij de bevelen van den Burgemeester.

Hij doet aan Burgemeester en Wethouders jaarlijks vóór den 1sten Februarij verslag van hetgeen hem in den loop des vorigen jaars meldenswaardig ten opzigte van de dienst der Veeren is voorgekomen. In dat verslag geeft hij het bedrag zijner ontvangsten op.

Art. 8. Hij stelt vóór de aanvaarding zijner bediening, ter verzekering van zijne goede administratie, en om daarop de schade, door zijn toedoen of verzuim veroorzaakt, te verhalen, een' borgtogt ten genoegen van Burgemeester en Wethouders, ter som van zeshonderd gulden.

Art. 9. Vóór de aanvaarding zijner bediening legt hij in handen van Burgemeester en Wethouders den volgenden eed of belofte af:

» Ik zweer (beloof) dat ik de bediening van Commissaris der » Veeren aan het Winschoterdiep eerlijk en trouw zal waar- » nemen."

Art. 10. De vroegere instructiën zijn vervallen. De Raad kan deze instructie veranderen.

GRONINGEN, 1 December 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: J. W. VAN UILDRIKS, *L. S.*

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Uit New-York zijn berigten ontvangen van den 14den Nov., toen het onder het publiek in de Vereenigde Staten algemeen bekend was, dat de Fransche zeemagt in de Amerikaansche wateren versterkt werd. Deze tijding scheen tot nog toe bij de bevolking veel minder indruk te maken dan bij het gouvernement te Washington. Van daar wordt gemeld, dat de commodore *Paulding* ontboden was, om instructiën te ontvangen voor het Noord-Amerikaansche eskader in de golf van Mexico, en dat er ook bevel was uitgevaardigd om met allen spoed een aantal oorlogsschepen te vereenigen op de Moskietenkust, eene landstreek waarover Engeland vroeger het beschermheerschap aan zich getrokken heeft.

RUSLAND. — TURKIJE.

Werd voor een paar dagen van Russische zijde berigt, dat de vijand den 14den zijne troepen te Eupatoria had ingescheept en daarmede was onder zeil gegaan, eene latere depêche van vorst *Gortschakoff* van den 18den zegt, dat het slechts een klein deel van de Turksche troepen is geweest, dat was weggevoerd. De Westersche troepen bleven die plaats bezetten en troffen overal de noodige voorzorgsmaatregelen voor de winterkwartieren

Overigens werken de Russen even ijverig bij Mackenzie als de verbondenen aan de Tschernaïa. Elk versterkt zijne positie zoo veel mogelijk. Voor het kampement wordt thans algemeen het stelsel der Turken en der Zouaven aangenomen. Men ziet dan ook slechts kleine verhevenheden van den grond bij wijze van daken, uit welker opening nu en dan rookwolken opstijgen. Zoodra de trompet schalt, komen de manschappen met hunne wapenen als uit den grond op en in korte oogenblikken heeft men een geheel leger op de been.

Niet ten onregte wordt het als opmerkelijk beschouwd, dat de generaal *Codrington* in zijne dagorder aan het Britsche leger, waarin hij zijne aanvaarding van het opperbevelhebberschap over het Britsche leger aankondigt, aan de officieren en de soldaten van dit leger te kennen geeft, dat onder andere eigenschappen, welke de beste waarborgen zijn voor de welvaart en den roem van een leger, vooral behooren matigheid, goed gedrag en krijgstucht. Dit bevestigt officieel hetgeen herhaaldelijk gemeld is, dat onder het Britsche leger de matigheid niet tot de heerschende deugden behoort en dat zelfs officieren beschonken zijn gevonden op den post, dien zij moesten bewaken of verdedigen.

De *Russ. Inv.* bevat eene dagorder van Keizer *Alexander* aan het leger in de Krim, gedagteekend van Simferopol den 12den Nov. Daarin brengt de Keizer zijn' hartelijken dank toe aan de verdedigers van Sebastopol voor hunne dapperheid en zelfverloochening, betoont zijne hoogste tevredenheid voor den uitmuntenden staat, waarin hij de troepen in de Krim heeft gevonden, en geeft te kennen, dat hij tot herinnering aan de verdediging van Sebastopol voor de troepen, welke de vesting bezet hielden, een zilveren medaille heeft gesticht.

— De hoofdvragen blijven in de staatkundige wereld voortdurend, wat de uitslag is van de zending van generaal *Canrobert* en wat er waar is van het aanbieden van nieuwe vredesvoorstellen. Hebben de Engelsche bladen geruimen tijd reeds getwist over de werkelijke strekking van de zending van den Franschen generaal, thans komen ook de Fransche bladen zich in den twist mengen. Deze zijn evenwel voorzigtiger in het uitbrengen hunner meening. Zij gelooven niet, dat de zending van generaal *Canrobert* naar de hoven van Zweden en Denemarken alleen ten doel zoude hebben het overhandigen van eerekruisen; twijfelen er niet aan of de zending is van belangrijken aard geweest; maar laten zich er niet over uit, waarin die zending wèl bestaat.

Volgens de half-officiële *Constitutionnel* kan er nog geene sprake zijn van het sluiten van een of- en defensief traktaat tusschen Zweden en Denemarken en het Westen, doch heeft de zending van den generaal een meer gewigtig doel gehad dan het overhandigen eener ridderorde namens Keizer *Napoleon* en moet niet uit het oog worden verloren, dat militaire conventiën steeds door diplomatieke onderhandelingen werden voorafgegaan, waardoor de feitelijke zamenwerking wordt voorbereid. Ingeval de vrede niet tot stand komt, zal de oorlog zeer zeker in het voorjaar eene uitbreiding erlangen in de Oostzee, waar de geallieerden nog slechts hunne krachten hebben beproefd. De generaal *Canrobert* heeft thans niets anders gedaan, dan zich van de gezindheid van Zweden verzekerd. Het schijnt, dat hij reden heeft om tevreden te zijn. Indien Zweden zich aansluit, dan mag men overtuigd zijn, dat hij ook in Koppenhage zal slagen.

Onder de telegrafische berigten zal men zien, dat de jongste berigten de geruchten omtrent door den Keizer van Rusland aangeboden voorwaarden tot vredesonderhandelingen wederom versterken.

Wij voegen er nog bij, dat de *Shipping and Mercantile Gazette* uit eene goede bron zegt vernomen te hebben, dat drie handelaren, met welke de Engelsche regering contracten had aangegaan tot het leveren van groote hoeveelheden oorlogsbehoeften, aanzegging bekomen hebben, dat deze driemaandelijks loopende contracten niet zullen voortgezet worden, tenzij ze nadere aanzegging bekomen.

DUITSCHLAND.

De Pruissische Landdag is den 29sten Nov. door den Koning in persoon geopend, die bij deze gelegenheid eene troonrede heeft uitgesproken, waarvan in het volgende uittreksel de voornaamste inhoud wordt medegedeeld.

De Koning betreurt het innig, dat de oorlog tusschen verscheidene mogendheden van Europa nog niet ten einde is gebragt, doch wijst met de grootste voldoening op den vredestoestand waarin Pruissen tot dus verre nog is blijven verkeeren. » Ik hoop," zegt de vorst, » dat dit zoo moge blijven, en dat het mij moge gelukken de eer en de waardigheid van Pruissen als groote mogendheid te bewaren en te handhaven, zonder aan de ingezetenen langdurige en zware oorlogs-opofferingen op te leggen.

» Ik ben er trotsch op, dat geen volk meer gereed is tot den strijd en met meer liefde zich de offers zal getroosten, dan het mijne, wanneer inderdaad zijne eer en belangen met gevaar worden bedreigd. Het bewustzijn dat ik uit dat vertrouwen put, maakt het mij tot een' duren pligt, om, met het oog op de afgelegde verklaringen, waarvan volstrekt niet moet worden afgeweken, geene verbindtenissen aan te gaan, wier staatkundige of militaire strekking niet is te voorzien."

Daarna verklaart de Koning, dat in het standpunt dat Pruissen, Oostenrijk en de Duitsche Bond, in gevolge overeenstemmende besluiten, hebben ingenomen, de krachtige waarborg ligt voor de verdere handhaving en bescherming van die onafhankelijke houding, die even zoo zeer met opregte welwillendheid en onpartijdige beschouwingen over al de betrekkingen en omstandigheden bestaanbaar is, als zij vereischt wordt tot het banen van den weg die tot een' billijken en duurzamen vrede zal kunnen leiden.

De Westersche mogendheden, zoo schrijft men uit Berlijn, hebben wel eenig regt de zegeningen des vredes, dien Duitschland geniet, met scheele oogen aan te zien. Oostenrijk is ook neutraal, maar zijne neutraliteit heeft de vrijwillige leening van het vorige jaar en bovendien 20,000 man gekost; de overige onzijdige staten zijn er beter aan toe. Wat per as over de Russische grenzen gaat, blijft natuurlijk verre beneden de menigte goederen, die bij een vrij verkeer van drie- tot vierduizend schepen in de Russische Oostzeehavens worden in- en uitgevoerd, maar het is toch voldoende om plaatsen als Memel en vooral Koningsbergen tot een' ongekenden bloei op te voeren. Wanneer eene hoeveelheid koper uit Rusland over de grenzen kan gaan, die aan een handelshuis alhier aan provisie eene verdienste van 90,000 thaler verschaft; wanneer men op de aanzienlijke toevoeren van koloniaalwaren ziet, die Rusland over Pruissen toekomen, dan volgt daaruit, dat onze tusschenhandel er goed aan toe is bij dezen tegenwoordigen stand van zaken. Dit alles is voorzeker eene reden te meer om met den Koning de hoop te blijven koesteren, dat Pruissen van de zware oorlogsopofferingen zal bevrijd blijven.

— Twee kamerdienaars van generaal *von Gerlach*, vriend en gunsteling des Konings van Pruissen, hebben zich schuldig gemaakt aan diefstal van papieren van hooge waarde uit het kabinet van den generaal. Deze stukken zijn niets minder dan de afschriften eener vertrouwelijke briefwisseling tusschen den Koning van Pruissen en de Keizers van Rusland *Nikolaas* en *Alexander*. Algemeen houdt men het daarvoor, dat de kamerdienaars omgekocht zijn. Eene pijnlijke onzekerheid bestaat echter ten aanzien der vraag, wie zich aan deze omkooping heeft schuldig gemaakt, waarop het antwoord welligt niet spoedig zal kunnen gegeven worden.

— Ook de groot-hertog van Baden heeft den Badenschen landdag op den 26sten Nov. in persoon met eene troonrede geopend. Hij wijst op den verblijdenden toestand, waarin het land, dank zij een' gezegenden oogst, verkeert, doch wil ook niet voorbijzien, dat bij verminderde inkomsten en vermeerderde uitgaven, ook ten gevolge der hooge prijzen van alle levensmiddelen, in de financiën van den staat eene verandering dringend noodig is. » Over de betrekkingen van de Katholijke kerk tot den staat — zoo heet het verder — ben ik met den Pauselijken Stoel in onderhandelingen getreden, en gaarne hoop ik, dat zij tot een voor het gemeenschappelijk welzijn van staat en kerk verblijdend doel zullen voeren." Over de oorlogsaangelegenheden wordt in deze troonrede niet gesproken.

— Het ministerie van Hannover heeft aan alle ambtenaren zoowel in civile als militaire dienst, den last opgedragen aan de ophanden zijnde verkiezingen voor de stendenvergadering deel te nemen en zelfs hun de personen opgegeven, op wie zij hunne stem hebben uit te brengen. Dat heet dan nog eerst eene *vrije* verkiezing.

— De universiteit te Olmutz in Oostenrijk is bij keizerlijk besluit opgeheven. Er bestaan nu nog negen hoogescholen in dien staat, namelijk in Weenen, Praag, Pesth, Lemberg, Krakau, Gratz, Insbruck, Pavia en Padua.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 28 November.

De Koning van Sardinië zal hier Vrijdag aankomen, Zaturdag Woolwich, Maandag Portsmouth en Dingsdag de City bezoeken; des Woensdags ontvangt Z. M. de orde van den Kousenband, en op Donderdag is het vertrek bepaald.

— De *Morning Advertiser* berigt uit geloofwaardige bron vernomen te hebben, dat de regering in de aanstaande Parlementszitting geene nieuwe belastingen, maar eene nieuwe leening van vijfentwintig millioen pond sterling zal voorstellen.

— Een groot aantal politie-agenten uit de hoofdstad heeft zich naar Kingstown begeven, om, zoo noodig, aldaar de orde te bewaren bij de behandeling van het proces, wegens de bijbelverbranding. Het bleek dan ook, dat deze voorzorg niet nutteloos was, want in den morgen van eergisteren was reeds eene zeer groote menigte volks op de been, om getuige te zijn van de behandeling dezer zaak, waarbij iemand, *Vladimir Pecherine* genaamd, een Rus van geboorte, tot verantwoording gedagvaard was. Op verzoek van diens advokaat is de zaak uitgesteld, doch niet langer dan twee dagen. Eenigen van het gepeupel, die stoornis hadden trachten te bewerken, zijn in verzekerde bewaring genomen.

— De *Times* bevat eene reeks beschouwingen over de geschillen van Engeland met de Vereenigde Staten. Het blad koestert den wensch, dat het aan dat gedeelte van het Amerikaansche volk, dat bij handel en vrede belang heeft, gelukken zal, het gevaar eener vredebreuk tusschen beide landen te keeren. Mogt de oorlog evenwel niet kunnen vermeden worden, dan zal alle verantwoordelijkheid daarvan op Amerika komen; want Engeland zal zekerlijk alles aanwenden om den vrede te behouden.

Van den 30sten. Te twaalf uur is de Koning van Sardinië met zijn talrijk gevolg alhier aan het Bricklayers-station aangekomen, alwaar hij door prins *Albert*, die hem opwachtte, werd ontvangen. Op dezen oogenblik trekt de stoet door de stad, te midden eener juichende volksmassa.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 November.

Gisteren heeft, zoo als reeds met een woord is gemeld, ter eere van den Koning van Sardinië eene groote wapenschouwing plaats gehad op het Veld van Mars, welke zeer luisterrijk moet geweest zijn. De militaire plegtigheid is door voortreffelijk weder begunstigd, aan dezelve hebben deelgenomen 20 regementen infanterie en 50 eskadrons kavallerie, die met eene juistheid hebben gemanoeuvreerd, welke de bewondering van de in grooten getale zamengevloeide toeschouwers in hooge mate heeft opgewekt.

Vóór den aanvang der revue heeft de Keizer de militaire medaille, welke hij droeg, van zijne borst genomen en den Koning van Sardinië aangeboden, met hartelijkheid zeggende, dat hij niet wilde dat hij zich aan de Fransche troepen vertoonde, zonder deze decoratie, welke hij zoo zeer waardig was te dragen.

De Keizer schijnt er prijs op te stellen om aan zijn volk den eenen souverein na den anderen te toonen. Men beweert dat hij thans ook verlangt dat de Paus den Keizerlijken spruit zal komen doopen, en de aan *Pius IX* toegezonden uitnoodiging is eene soort van bevel, dat terugwijst op de erkentelijkheid, welke de Paus aan Frankrijk verschuldigd is voor den bijstand, hem sedert 1848 verleend.

— Een besluit van den Keizer in den *Moniteur* bepaalt dat de tentoonstelling den 30sten zal gesloten worden.

De algemeene tentoonstelling is dus geëindigd, de concerten zijn afgeloopen en het paleis der nijverheid is reeds bijna geheel van versieringen ontdaan. De inzenders van voorwerpen zijn thans bezig met het inpakken der goederen, en de buitenlandsche commissarissen oefenden een naauwkeurig toezigt uit, zoodat alles met groote orde en regelmaat geschiedt.

Een verzoekschrift om in het aanstaande jaar weder eene wereldtentoonstelling te houden, is reeds door 8000 inzenders onderteekend. Dit laat zich zeer goed verklaren, daar het groot aantal bezoekers eene niet onaardige geldsom in de zakken der Parijzenaars heeft achtergelaten. Men deelt mede, dat het aantal vreemdelingen, die van het begin van April tot de helft van November dezes jaars Parijs bezocht hebben, bedraagt 443,092, waarvan 308,209 Franschen en 134,883 buitenlanders.

— Er is, bij den voortdurenden financiëlen nood, weder sprake van het dekken der buitengewone behoeften door de uitgifte van schatkistbiljetten.

— Naar men verneemt, wordt maarschalk *Pélissier*, wiens gezondheid geschokt moet zijn, in Frankrijk terugverwacht.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 28sten November.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der staatsbegrooting voor 1855 (subsidie aan de maatschappij van weldadigheid).

De Kamer heeft zich bezig gehouden met het opmaken der nominatiën voor de vervulling der vacatures ontstaan in den hoogen raad der Nederlanden, ten gevolge van het overlijden van den vice-president, mr. *J. Op den Hooff*, en het eervol ontslag op zijn verzoek verleend aan den voorzitter, mr. *W. B. Donker Curtius van Tienhoven*.

Op de eerste lijst zijn gebragt de namen der heeren mrs. *J. C. Voorduin*, raadsheer in het provinciaal geregtshof in Utrecht; *F. F. Karseboom*, advokaat-generaal bij het provinciaal geregtshof in Noordholland; *K. A. Meeussen*, lid der Kamer; *L. Metman*, advokaat bij den hoogen raad der Nederlanden; *A. de Pinto*, advokaat bij den hoogen raad der Nederlanden.

Bij de stemming voor den eersten kandidaat moest driemaal worden overgestemd. Bij de eerste stemming verkreeg o. a. mr. *Voorduin* 19, en mr. *B. Wichers*, president van het provinciaal geregtshof van Groningen, 15 stemmen; bij de tweede stemming *Voorduin* 24 en *Wichers* 19; bij de derde stemming eindelijk *Voorduin* 32, *Wichers* 19.

Als eerste kandidaat op de tweede lijst is gebragt de naam van den heer mr. *C. L. de Vos*, president van de arrondissements-regtbank te Utrecht, nadat hierover viermaal was gestemd. Bij de eerste stemming bekwamen o. a. de heeren *Wichers* 18 en *de Vos* 14 stemmen; bij de tweede *Wichers* 24, *de Vos* 18; bij de derde *Wichers* 26, *de Vos* 23, en eindelijk bij de vierde stemming *de Vos* 32, *Wichers* 30, terwijl buitendien nog 2 blanco en 1 onleesbaar briefje in de bus werd gevonden.

In eene heden gehoudene avondzitting werden nog de volgende heeren op de tweede lijst van kandidaten gebragt: mr. *J. H. van de Sande*, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Zuid-Holland; mr. *P. J. Elout van Soeterwoude* en mr. *F. J. Jespers*, leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal, en jhr. mr. *A. G. van Vredenburch*, auditeur militair in de provincie Zuid-Holland.

Zitting van Donderdag den 29sten November.

In de zitting van heden heeft de Kamer vijf wets-ontwerpen met algemeene stemmen aangenomen, waaronder dat houdende bepalingen omtrent den tijdelijken opslag van meel in entrepôt en andere bergplaatsen; en 2) dat tot amortisatie van rentegevende nationale schuld.

Nu was aan de orde de beraadslaging over de conclusie van het rapport der commissie over de nadere inlichtingen op het verslag der commissie omtrent het Regerings-verslag van den staat der West-Indische koloniën over 1851. Dit onderwerp gaf aanleiding tot zeer langdurige en belangrijke beraadslagingen.

Het gevolg van deze discussie was, dat er eerst een bondgenootschap tusschen de heeren *Groen van Prinsterer* en *van Hoëvell* en later, zoo als men zich uitdrukte, eene triple alliance tusschen die twee heeren en den heer *Thorbecke* gesloten werd. Zij had de strekking om de gevoerde discussie tot eenigen goeden uitslag te doen geraken. Van daar eene motie van orde, die bij herhaling gewijzigd, maar ten slotte aldus vastgesteld werd: » De Kamer, van oordeel dat, ook met het doel om de emancipatie der slaven voor te bereiden en te bespoedigen, onmiddellijke verbetering der reglementen wenschelijk is, gaat over tot de orde van den dag." Die motie vond tegenstand bij sommige leden, daar men vreesde, dat de Kamer tot een overijld besluit zou overgaan. Van den kant der voorstellers werd duidelijk verklaard, dat men noch dat rapport noch alle mogelijke voorstellen wenschte vooruit te loopen, maar dat men alleen het oog had op de verbetering der reglementen nopens de behandeling der slaven in West-Indië, die in 1851 door den tegenwoordigen minister van koloniën waren ingevoerd. Er was

zelfs, volgens den heer *Groen*, hier ondersteuning van den minister tegen den tegenstand, welken hij nopens zijne ontwerpen ondervonden had.

Ten slotte werd de gedane motie van orde met 45 tegen 15 stemmen *aangenomen*.

(*Tegen:* de heeren *Rochussen*, *Baud*, *de Brauw*, *van Akerlaken*, *Storm van 's Gravesande*, *Oosting*, *de Kempenaer*, *Heemskerk*, *van Rappard*, *van Franck*, *Bosscha*, *Schimmelpenninck*, *Stolte*, *van Goltstein* en *van Lennep*.)

Na goedkeuring van de conclusiën van twee andere rapporten; is de Kamer tot heden gescheiden.

Zitting van Vrijdag den 30sten November.

In de zitting van heden heeft z. exc. de minister van binnenl. zaken den post betreffende de akademie te Delft, ingetrokken. De minister verklaarde, dat hij dit deed omdat hij meende te zien, dat die post de goedkeuring der Kamer niet zou wegdragen, doch behield zich voor deswege later eene beslissing te nemen.

Het amendement van den heer *van Hoëvell*, om *f* 15,000 ter begrooting te brengen, om daaruit de onderwijzers der lagere scholen te gemoet te komen, is verworpen.

De leden van de Eerste Kamer der Staten Generaal zijn opgeroepen om te vergaderen op Woensdag den 12den December aanstaande.

AMSTERDAM, 29 November.

De *Amst. Ct.* berigt, dat bij den hoogen raad der Nederlanden eene aanklagt wordt aangebragt, wegens overtreding der wet op de personele belasting, gepleegd door den heer *Lom de Berg*, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

— Naar men verneemt, zal aanstaanden Dingsdag, den 4den December, eene proef worden genomen tot het vervoeren van artillerie met en langs de spoorwegen, ten einde de bewegelijkheid van dat wapen door dit vervoermiddel te vergrooten. Daartoe zal een gedeelte eener batterij van de te Utrecht in garnizoen zijnde veldartillerie, met al het benoodigde worden vervoerd langs den Rijnspoorweg om Rotterdam te passeren en langs den Holl.-ijzeren-spoorweg naar Amsterdam te vertrekken, van waar dit detachement nog dienzelfden dag weder naar Utrecht moet worden gebragt.

De voortreffelijkheid van dit wapen doet ons vooronderstellen, dat het troepenvervoer langs spoorwegen, even als in andere landen, zelfs volkomen toegerust, geschikt zal plaats hebben.

— Door den broodbakker *A. Roothaert*, te Zierikzee, is eene machine uitgevonden om brood te bakken, die hij reeds geruimen tijd met goed succes gebruikt. Deze machine bakt met 4 stuks lange turf 11 Nederl. ponden brood in den tijd van één uur, en kan, wegens hare eenvoudigheid, door een kind bestuurd worden.

BREDA, 29 November.

Eergisteren avond zijn wederom, even als op den 23sten October l.l. de personen zich bevindende in den laatsten spoortrein van Roosendaal naar Breda, door een toeval voor groote ongelukken bewaard gebleven. Er is namelijk wederom door kwaadwilligen, op de hoogte van de gemeente Hoevens, daar ter plaatse als vroeger een zwaar stuk hout op de ijzeren baan gelegd. De locomotief heeft alstoen een' schok gegeven, en de machinist stopte den trein. Door de duisternis heeft men de daders niet kunnen bespeuren. Het is te wenschen, dat het der politie, die alle mogelijke in haar bereik zijnde middelen aanwendt, moge gelukken de daders van dit schandelijk feit te ontdekken.

— Gisteren is van wege de stedelijke regering eene broodbakkerij alhier opengesteld, hetgeen wij voor de behoeftige klasse eene waarlijk uitmuntende inrigting noemen, vooral wanneer het geleverde brood van zoodanige kwaliteit blijft als het heden was. De prijs per 3 ℔ ($1\frac{1}{2}$ Ned.) is weinig lager gesteld dan bij de bakkers, maar het heeft: 1) bijna een ons overwigt, en 2) is het zeer voedzaam, smakelijk en uiterst zuiver toebereid.

TILBURG, 29 November.

In de stoomwol-fabrijk van den heer *P. Mutsaers* alhier heeft gisteren avond omstreeks 6 uur een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad; een jongeling, *J. C. Reijnen*, oud circa 14 jaren, in die fabrijk werkzaam, is met een riem van een der machinale spinmolens in de hoogte getrokken, en tusschen den zolder en den molen, niet alleen de arm verbrijzeld, maar is de arm in de hoogte der machine gebleven en het ligchaam ter aarde gestort, waarbij hij nog behalve de kneuzingen en verwondingen het been heeft gebroken: den lijder is onmiddellijk geneeskundige hulp verleend en is hij naar het gasthuis overgebragt, doch heden nacht onder de hevigste pijnen aan de gevolgen overleden.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 1sten December.

Aanwezig: de heeren SLOT, TRIP, OUDEMAN, MULLER, V. ITTERSUM, ROELFSEMA, DOORNBOSCH, V. HOUTEN, DE SITTER, CREMERS, MESDAG, EDELINCK, MEIJER, GEERTSEMA, DOMMERING, V. HEIJNINGEN BOSCH, LOHMAN, DE LA FAILLE, QUINTUS en V. IMHOFF.

Bij ongesteldheid van den secretaris wordt het secretariaat waargenomen door den heer VAN UILDRIKS.

Aan de orde wordt gesteld:

1) *Rapport omtrent het voorstel van het gezelschap Groninger geneeskundigen over de instelling van eene gezondheidsregeling.* — Dit rapport zou heden in behandeling worden genomen. Inmiddels heeft de heer DE SITTER een uitgewerkt voorstel tot wijziging van de conclusie van het rapport doen drukken. De korte inhoud van dat voorstel is de volgende:

De voorsteller begint met te verklaren, dat hij met zeer veel genoegen kennis heeft genomen van het voorstel, door de geneeskunst-oefenaren in deze gemeente gedaan, om van den raad te verzoeken de oprigting eener plaatselijke gezondheidscommissie, omdat bij hem, op grond van hetgeen hij elders heeft zien geschieden, de overtuiging levendig was, dat, zoo ergens, dan voorzeker hier, aan zoodanige commissie dringende behoefte bestaat.

Hij zal kortelijk zijne motieven mededeelen, en daarbij tevens trachten aan te toonen, dat de conclusie van het rapport op motieven is gebouwd, die ten eenenmale onaannemelijk zijn.

De commissie wijst — tot staving van haar gevoelen, dat het gedane voorstel niet geoorloofd is, omdat de raad daardoor een staatsgezag nevens zich zoude plaatsen, — op art. 54 der gemeentewet, en concludeert uit de bevoegdheid, aan den raad *daar* gegeven, om aan commissiën *zijner leden* werkzaamheden op te dragen, dat de raad geene werkzaamheden mag opdragen aan commissiën, niet uit leden van den raad bestaande.

Hij wil niet dan ter loops wijzen op de onjuiste voorstelling, dat in deze commissie een *staatsgezag* zoude ontstaan nevens den raad, *al ware het ook*, dat de bedoelde commissie slechts *raadgeringen en voorstellen* bij het bestuur aanhangig maakte: — immers zij zal niet zijn een *gezag naast* den raad, maar zij zal handelen *krachtens het gezag* van den raad. Hij wijst er alleen op, dat *gezag voeren*, of handelen *krachtens het gezag* van een ander, *raadgevingen* of *voorstellen doen* geheel verschillende zaken zijn.

Aan artikel 54 der gemeentewet is door de commissie eene veel te beperkende uitlegging gegeven. Het doel van de artt. 54—56 is geenszins om de magt van den raad te *beperken*; maar integendeel, om de bevoegdheid van den raad, tot het benoemen van vaste commissiën, invoege *daar* bedoeld, boven allen twijfel te verheffen. In die artikelen is geen spoor te vinden van een verbod aan de gemeenteraden, om zich te doen voorlichten door commissiën, niet uit raadsleden bestaande, noch om aan zoodanige commissiën werkzaamheden op te dragen.

De raad zal bij het beoordeelen van het voorstel der adressanten het oog niet moeten slaan op art. 54 der gemeentewet, maar op art. 135 der gemeentewet, waar aan den raad wordt opgedragen het maken van verordeningen in het belang der openbare orde, zedelijkheid en gezondheid. Hij zal daarbij hebben te letten op de artt. 150 en volgende tot en met 179 der gemeentewet, en dan vindt hij bij de nalezing dier bepalingen in de aanstelling eener plaatselijke gezondheids-commissie geen den minsten strijd met de wet.

Ten overvloede wil hij nog wijzen op het voorbeeld van onderscheidene gemeenteraden in ons vaderland, die *na* de invoering der gemeentewet plaatselijke gezondheids-commissiën hebben aangesteld, als onder meer anderen te Rotterdam, Delft en Utrecht.

Ten aanzien van het tweede argument van de commissie, dat de daarstelling eener plaatselijke gezondheids-commissie zoude zijn *niet noodzakelijk*, noch *wenschelijk*, merkt hij vooreerst aan, dat, wanneer de commissie overtuigd was, zoo als zij beweert te zijn, van het *ongeoorloofde* (op grond van strijd met de wet) eener zoodanige commissie, dat dan ieder betoog van het *niet noodzakelijke* en *niet wenschelijke* dier commissie overbodig kan worden geacht, daar toch iedereen wel zal willen instemmen, dat geen gemeentebestuur zal mogen besluiten eene *ongeoorloofde zaak* tot stand te brengen, al ware die zaak ook *hoogst noodzakelijk* en *hoogst wenschelijk*. Hij acht hier dus op de commissie toepasselijk den regel, dat men door te veel te willen bewijzen, niets bewijst.

In onze gemeente bestaat eene plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt, zegt men. Hij wil hiertegen aanvoeren, dat de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt geheel iets anders is, eenen geheel anderen werkkring heeft, dan eene plaatselijke gezondheids-commissie, invoege door adressanten bedoeld. Dit wordt in het breede door den voorsteller uiteengezet, die daarbij vooral doet uitkomen, dat de bestaande commissie van geneeskundig toevoorzigt eerst dan, wanneer eene epidemie *ontstaan is*, *repressieve maatregelen kan voorstellen*, terwijl de taak der gezondheidscommissie geheel *preventief is*. Zij strekt om het uitbreken, het ontstaan van epidemiën zooveel mogelijk te voorkomen; zij strekt om te waken tegen gevaar, waarmede de openbare gezondheidstoestand zoude kunnen worden bedreigd.

Daar nu de werkkringen dier beide commissiën zoozeer uiteenloopen, zullen ze beide nevens elkander kunnen bestaan en nuttig werkzaam zijn. De plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt zal zich niet van hare taak ontheven achten, zoo als de rapporterende commissie vreest.

Eene plaatselijke gezondheidscommissie zal hier ter stede werk in overvloed vinden: of zijn onze riolen, goten en afwateringen onverbeterlijk? bestaat er een vast op wetenschappelijke gronden gebouwd systeem voor de zoogenaamde verbeteringen, die hier en daar zonder verband met elkander worden aangebragt? Is de klagte over de ongezondheid van sommige openbare en bijzondere scholen door gebrek aan behoorlijke luchtververschïng zoo geheel ongegrond? Zijn alle onze achterbuurten zoo onverbeterlijk, dat daar niets kan worden gedaan om ze gezonder te maken? Bestaan er geene bewaarplaatsen van goederen, b. v. vodden, beenderen, enz., die schadelijk zijn voor de gezondheid? Is daarop eene behoorlijke verordening gereed? Wordt hier geene vervalsching of verontreiniging van eetwaren gepleegd? Worden er geene eetwaren van slechte hoedanigheid verkocht? Is het al of niet gevaarlijke van het gebruiken als drinkwater van diepwater, waarin vele secreten, riolen en goten uitloopen, waarin steeds krengen van dieren, hooi, stroo en andere stoffen omdrijven zoo boven alle bedenking verheven, dat het onnoodig zoude zijn te onderzoeken, of ook hier of daar met goed gevolg een' nieuwe put zoude kunnen worden gegraven?

Hij kan verder niet zien, dat het voor den raad der gemeente Groningen een motief kan zijn, om een bij hem aanhangig voorstel niet te behandelen, omdat een soortgelijk voorstel (dát van den heer WINTGENS in de Tweede Kamer) welligt kans heeft eenmaal wet te worden, of omdat er mogelijk eenmaal eens een wets-voorstel door de Regering zoude kunnen worden gedaan, waardoor mogelijk de behandeling van het onderhavige voorstel overbodig zoude kunnen worden gemaakt.

Maar welke zekerheid bestaat er, dat dat voorstel ooit tot wet zal worden verheven?

Geen van de argumenten, door de commissie gebezigd om de zaak te ontraden, heeft hem tot de overtuiging kunnen brengen, dat dat advies gevolgd diende te worden; in tegendeel, hij is nog van gevoelen, dat de instelling eener plaatselijke gezondheids-commissie is *geoorloofd*, dat zij is *noodzakelijk* en *wenschelijk*, en hij zal dus zijne stem tegen de conclusie van het rapport der commissie *ad hoc* uitbrengen, en neemt de vrijheid, voor te stellen: 1) Dat de raad zich niet vereenige met het eerste lid van de conclusie van het rapport der raads-commissie, maar alleen het tweede lid aanneme. 2) Dat de raad vaststelle het beginsel: er zal in de gemeente Groningen worden daargesteld eene plaatselijke gezondheids-commissie, zamengesteld invoege door de adressanten is voorgesteld. 3) Dat de raad, uit zijn midden, eene commissie benoeme, om hem met bekwamen spoed te dienen van berigt en raad, omtrent de door adressanten bij hun verzoek aangebodene concept-verordening.

De voorzitter stelt voor de behandeling uit te stellen. De heer DE SITTER doet opmerken, dat hij zijn voorstel aan ieder lid heeft doen toekomen binnen de 24 uur vóór deze vergadering en er dus geene reden tot uitstel zijn kan.

Nadat de voorzitter geantwoord heeft, dat hij het voorzigtig acht zulk eene gewigtige aangelegenheid in rijp beraad te nemen, wordt besloten tot uitstel.

2) *Rapport op het verzoek van de Israël. gemeente Teshuath Jsraël om toekenning van subsidie voor haar armbestuur.* — De conclusie van dit rapport, 't welk ter visie heeft gelegen, strekt daartoe, dat het verzoek afwijzend wordt beschikt, maar dat de raad genegen is eene overeenkomst met de diaconie aan te gaan over de verpleging der armen op den voet als met de andere armbesturen is geschied en de schadeloosstelling te bepalen op *f* 100 's jaars. — Dienovereenkomstig besloten.

3) *Onderscheidene bestekken.* — Deze worden vastgesteld, met uitzondering van het bestek wegens het vernieuwen, herstellen en onderhouden van straten, waaromtrent de heer DE SITTER eene bedenking in het midden brengt. Deze heeft namelijk daarin gelezen, dat de aannemers bij het herstellen der straten den grond onder de steenen niet mogen los maken, maar daarop eene laag zand van 5 duim dikte moeten werpen. Hieruit volgt, dat bij iedere vernieuwing de straat 5 duim hooger zal worden. Dit kan noodlottige gevolgen hebben voor de gezondheid der ingezetenen. Tot staving van de gegrondheid van zijn beweren, wijst spr. er op, hoe huizen in de N. Ebbingestraat, die vroeger de afwatering hadden door de goten langs de straat, thans het water van daar ontvangen, omdat in de laatste acht jaar die straat wel 2 palmen is gerezen. Hij wenscht daarom in bedenking te geven het bestek nader te herzien.

De heer TRIP antwoordt hierop, dat hij geheel doordrongen is van het verkeerde om de staten meer op te hoogen dan noodzakelijk is en dat hij steeds zeer tegen die ophooging ijvert. Hij gelooft ook niet, dat ze gebeurt en geeft te kennen, dat de aannemers altijd de straten leggen op die hoogte als hun wordt aangewezen. Hiertegen zijn nimmer bezwaren ingekomen.

Nadat de heer DE SITTER nog had opgemerkt, dat hij niet had gesproken over hetgeen door den wethouder van fabrikaadje was geschied, maar over eene bepaling in het bestek, die hij wenscht gewijzigd te zien; en de heeren CREMERS en TRIP hun gevoelen nader hebben ontwikkeld, — wordt besloten het bestek aan te houden, ten einde het later veranderd aan te bieden.

Ten aanzien van het bestek over het schoonhouden der straten en pleinen, wordt door den heer DE SITTER en CREMERS de wensch geuit, dat er een goed toezigt gehouden worde op het schoonhouden der goten.

Hierop worden nog een drietal nieuwe bestekken ter visie gelegd.

4) *Ontwerp-besluit tot af- en overschrijving* van eene som van *f* 800 van den post voor onvoorziene uitgaven van 1855 op die voor vuur en licht. — Vastgesteld.

5) *Rekening wegens ontvangst en uitgaven* van de vroegere administratie van algemeenen onderstand over de vier laatste maanden van 1854. — Zal rondgaan bij de leden.

6) *Missive van den heer* L. VAN GIFFEN, daarbij zijn ontslag verzoekende als voogd van het Aduarder gasthuis met den 1sten Jan. 1856. — Toegestaan.

7) *Missive van de Voogden van het Aduarder gasthuis*, ter vervulling van de ontstaande vacature, als voogden voordragende de heeren B. H. N. VAN WERMESKERKEN en B. PH. EBBINGE. — Burg. en weth. voegen daarbij de heeren R. K. HOLTHUIS en dr. L. J. WICHERS. — Tot voogd van het gasthuis wordt uit deze voordragt benoemd de heer V. WERMESKERKEN, aan wien, even als aan de voogden, hiervan zal worden kennis gegeven.

8) *Missives van den rentmeester der stadsveenen en Ter Apel*, *a*) den verkoop voorstellende van gekapte denneboomen in de Wildervank. — Goedgekeurd.

b) magtiging aanvragende tot het aangaan van een onderhandsch contract tot verhuring van veen om te beboekweiten te Rozewinkel. — Toegestaan, onder goedkeuring van Ged. Staten.

c) voorstellende eenig veen te Ter Haar in het openbaar te verhuren ter beboekweiting. — Goedgekeurd.

d) magtiging verzoekende tot den openbaren verkoop van 863 eikenboomen te Ter Apel. — Verleend.

e) magtiging vragende tot het aangaan van een contract van onderhandsche verhuring van eenige dallanden onder ter Haar, ter bebouwing. — Verleend, onder goedkeuring van Ged. Staten.

f) magtiging verzoekende tot de openbare verhuring van een perceel aan het Stads Musselkanaal ter beboekweiting. — Vastgesteld.

g) op het gedaan verzoek van A. H. MULDER, scheepsbouwmeester te Stadskanaal, om eene sleephelling te mogen maken, goedgunstig adviserende. — Dienovereenkomstig besloten.

9) *Rekesten* van K. H. MEIJER, J. J. KLOOSTERHUIS, A. H. BRAAM, J. J. HUIZINGA, J. KOPAAN, allen te Stadskanaal en van N. OOSTERBAAN te Nieuwbuinen, verzoekende heemsteden in erfpacht te mogen ontvangen. — Toegestaan, onder goedkeuring van Ged. Staten.

10) *Verzoek van* B. OTTENHOFF, om als commissaris van het schuitenveer op het Winschoterdiep te worden gecontinueerd, en een verzoek van J. H. LEOPOLD, om als zoodanig te worden aangesteld. — Met 17 van de 20 stemmen wordt de eerste als commissaris benoemd.

11) *Verzoek van* D. WILKENS om in zijne betrekking van vischschrijver te worden gecontinueerd. — Met algemeene stemmen herbenoemd.

12) *Missive van brandmeesters*, houdende bezwaren tegen eene bepaling van het brandreglement. — Zij voeren aan, dat zij gezamenlijk de verpligtingen hebben overwogen, welke hun bij het nieuwe reglement zijn opgenoemd; dat dit hun er toe geleid heeft om de opheffing te verzoeken van art. 59*b*, in verband met art. 20 en alzoo van de daarbij gestelde straf; dat zij zich reeds vroeger tot burg. en weth. hadden gewend, doch geen bevredigend resultaat daarbij hebben verkregen, en dat zij derhalve zich thans tot den raad wenden, met het verzoek de bedoelde strafbepaling in zooverre te wijzigen, dat nimmer een hunner met boete of gevangenisstraf kan worden gestraft. — In handen eener commissie gesteld, bestaande uit de heeren: DOORNBOSCH, UPMEIJER, GEERTSEMA, CREMERS en QUINTUS.

13) *Adres van het bestuur der Israël. vereeniging » tot verkwikking der armen"*, strekkende, dat hun ook met den aanstaanden winter eene te gemoetkoming moge worden verstrekt voor de uitdeeling van de noodwendigste levensbehoeften, die met Dec. een aanvang zal nemen. — Een concept-besluit wordt vastgesteld, waarbij wordt besloten tot de uitkeering van *f* 20 uit den post voor onvoorziene uitgaven van de begrooting van 1855, zullende op de begrooting van 1856 mede *f* 60 voor dat doel bestemd blijven.

14) *Verzoek van* J. BENTLAAR om zijne smederij te mogen verplaatsen naar den Nieuwenweg en daar een smidshaard te mogen oprigten. — De heer TRIP heeft hiervan proces-verbaal opgemaakt en adviseert tot toewijzing van het verzoek. — Dienovereenkomstig besloten.

15) *Voorstel van burg. en weth.* om hen te magtigen tot den openbaren verkoop van eenige boomen. — Toegestaan.

16) *Voorstel van de heeren* GEERTSEMA, DE LA FAILLE, DOMMERING en DE SITTER. — Dit voorstel is zesledig: *a*) dat de raad eene commissie benoeme van 5 leden om te onderzoeken in hoeverre het raadzaam zij over te gaan tot den publieken verkoop van de eigendommen van beklemde landerijen, enz., en zoo dit nuttig en noodig bevonden mogt worden eene voordragt te doen over den tijd en de wijze van dien verkoop; *b*) burg. en weth. te verzoeken eene voordragt te doen over de wijze waarop voorzien zal worden in de vacature van een stads architect; *c*) eene voordragt te doen omtrent het geven van eene gratificatie aan de agenten van politie; *d*) burg. en weth. te verzoeken hunne aandacht te vestigen op de onbepaaldheid en de ongenoegzaamheid in de dienst van de opruiming van den haardasch en straatvuilnis; *e*) burg. en weth. te verzoeken maatregelen te willen nemen tot betere inning van de land- en heemhuren te Stads-Kanaal en Pekela; *f*) burg. en weth. te verzoeken hunne aandacht te vestigen op de administratie ten opzigte van de der A en Martinitoren en de bezoldigingen van de ambtenaren daarbij zoo mogelijk te verminderen.

De heer GEERTSEMA deelt ter toelichting van het voorstel mede, dat het een gevolg is van hetgeen bij de conclusie van het centraal rapport over de begrooting was voorgesteld, waartegen bij de meerderheid der leden toen zwarigheid bestond, op grond dat de conclusie zich alleen bij de cijfers der begrooting moest bepalen. De voorstellers vermeenen nu in den geest van de meerderheid, in de afdeelingen aan den dag gelegd, te handelen door op nieuw deze punten ter sprake te brengen, omdat ook bij de behandeling der begrooting verschillende cijfers met stilzwijgen voorbij gegaan zijn, daar men in de meening verkeerde, daarop later bij de behandeling der voorgestelde punten te kunnen terugkomen, — terwijl zij meenden nu gebruik te maken van het niet betwiste regt der individuële leden om voorstellen te doen.

Er ontstaat eene langdurige discussie over het in behandeling nemen van dit voorstel, waartegen zich de heeren *Oudeman*, *Quintus*, *v. Imhoff* en *Cremers* verklaarden, terwijl de heer *v. Ittersum* eenige wijzigingen in den vorm van het voorstel voorstelde ten einde het in behandeling te nemen en de heeren voorstellers zelve zich tegen de ingebragte bezwaren verdedigden. Ten slotte wordt besloten volgens een voorstel van den heer *Quintus* de beraadslaging te schorsen. Hiertegen verklaarden zich de heeren *de Sitter*, *Geertsema* en *Dommering*.

17) *Rapport over het voorstel van het bestuur der akademie Minerva* aangaande die inrigting, bij monde van den heer CREMERS. De commissie geeft eerst het standpunt aan, waaruit zij het voorgestelde plan wil beschouwd hebben, gaat daartoe kort de geschiedenis na van de beraadslagingen in den raad over het geven van industriëel onderwijs, waaruit blijkt, dat in de zitting van den 26sten Maart besloten was, om met ter zijde stelling van het plan tot het oprigten eener afzonderlijke bedrijfschool, het bestuur van de akademie Minerva uit te noodigen hare zienswijze mede te deelen omtrent de mogelijkheid om het onderwijs aan die inrigting uit te breiden.

Alsnu het plan van gemeld bestuur nagaande, heeft de commissie zich vooreerst afgevraagd, of het onderwijs, zooals het op de akademie zal worden gegeven, zoo is als dat hetwelk op de zoogenoemde *Gewerbschule* wordt gegeven, waarop bevestigend is geantwoord. En alsnu nagaande, of dan de verdere regeling en uitwerking van het plan goed is, merkt de commissie hiertegen alleen aan, dat het haars inziens niet raadzaam zoude zijn, dat op de akademie Minerva leerlingen gratis werden toegelaten; dat zij een meer gevorderden ouderdom van de leerlingen dan door het bestuur was voorgesteld, dienstig acht en daarom voorstelt geen kind toe te laten, dat niet zijn 12de jaar was ingetreden op den 1sten Jan. van het jaar, waarop het wenscht te worden toegelaten; en dat art. 15 dient te worden gewijzigd, in dier voege, dat de leden van het bestuur van Minerva zullen worden verkozen door den raad telkens uit een drietal, dat door de leden der akademie wordt opgemaakt.

Hierop spreekt de commissie nog over de gebouwen van Minerva. Het bestuur heeft eene verandering dier gebouwen voorgesteld. Het lijdt geene tegenspraak, dat de gebouwen op eene meer geschikte wijze op eene andere plaats zouden kunnen worden opgerigt, waar meer ruimte was. Intusschen heeft men geen daartoe geschikt terrein kunnen vinden. De commissie kan zich daarom vereenigen met de zienswijze van het bestuur; er blijft toch ook op de oude plaats na de vertimmering nog die ruimte over, die aller wenschen zal kunnen bevredigen en wat de tegenwerping van bouwvalligheid betreft, deze is hier niet toepasselijk. Omtrent de kosten der vertimmering kan nog geene bepaalde opgave worden gedaan; men is met de raming bezig, die echter spoedig zal gereed zijn. De commissie meende inmiddels reeds vooraf dit verslag te moeten uitbrengen, ten einde nog in de maand December de wetsverandering van Minerva door de leden zou kunnen worden in behandeling genomen.

De commissie zegt eindelijk nog onderscheidene briefwisselingen te hebben gevoerd over de nieuwe teekenmethode van *Dupuis*, die evenwel tot geene zeer bevredigende uitkomst heeft geleid.

Ten slotte adviseert zij te besluiten de voorgestelde plannen goed te keuren, onder boven gemelde wijzigingen, met inbegrip van de vertimmeringen van *Minerva*, en aan burg. en weth. op te dragen de financiële voorstellen voor te bereiden die nog aan den raad moeten worden aangeboden. — Ter visie gelegd.

Hierop wordt de vergadering veranderd in eene met gesloten deuren.

Na heropening der deuren zijn er geene zaken meer ter behandeling; de korte notulen worden gelezen en de zitting opgeheven.

GRONINGEN, 1 December.

Donderdag laatstleden is door de regtbank alhier veroordeeld ALBERT PLOEG, tot gevangenzetting voor den tijd van zes maanden, in twee geldboeten ieder van acht gulden, en in de kosten, ter zake hij in den avond van den vierden November j.l. moedwillig slagen en kwetsuren heeft toegebragt aan A. B. en zich niet alleen feitelijk en gewelddadig heeft

verzet tegen een' agent van politie, die hem op heeter daad in arrest wilde nemen, zoodat deze al worstelende onderscheidene malen met hem op den grond is gevallen, en de hulp van anderen heeft moeten inroepen, maar dien agent ook beleedigende woorden heeft toegevoegd, een en ander bij gelegenheid dat die agent was in de waarneming zijner bediening als zoodanig.

Deze jeugdige veroordeelde staat ongunstig bekend, niet alleen als verslaafd aan den sterken drank, maar ook als een groote twistzoeker; moest reeds meermalen door de politie in bewaring worden genomen, wegens zijnen beschonken toestand, somtijds zelfs op verzoek zijner ouders, die alsdan niet veilig in hunne woning waren.

— Naar men verneemt, is door de regtbank alhier bevel van gevangenneming verleend tegen T. M., oud 14 jaren, kopergietersleerling, en H. L., oud 13 jaren, bakkersleerling, te dezer stede woonachtig, wegens het op verschillende dagen in de vorige maand arglistig ontvreemden der looden bekken van eenige pompen, en ledige flesschen. Reeds lang stonden deze knapen in eenen kwaden reuk.

— Men deelt ons mede, dat de heer D. J. STAHL DE BOER, vroeger leeraar aan het stedelijk gymnasium alhier, aan de hoogeschool te Leipzig is bevorderd tot doctor in de philosophie.

— Ged. Staten hebben bij besluit van den 29sten Nov. aan de heeren J. C. VAN DER LOEFF, c.s., uitmakende eene commissie tot den bouw eener nieuwe Hervormde kerk met pastorij aan het *Stadsmusselkanaal*, het verzoek toegestaan om in de onderscheidene gemeenten dezer provincie, bijlangs de huizen eene collecte te mogen doen, ten behoeve dier nieuw te bouwen kerk en pastorij, ten einde daarop het te kort ad *f* 675,49½ te kunnen dekken.

— Als eene bijzonderheid wordt ons gemeld, dat den 23sten dezer door J. T. LANDMAN, te *Borgsweer*, een schaap is geslagt, dat 100½ halve Ned. ponden heeft gewogen, n.l. 70 pond vleesch en 30½ pond vet. — Dit schaap, afkomstig van den landbouwer J. H. JAGER, te *Lalleweer*, heeft het jongste voorjaar drie lammeren geworpen en gezoogd en is den ganschen zomer gemolken.

— In een' brief uit *'s Hage* van gisteren, wordt ons betreffende de discussiën over de begrooting, o. a. medegedeeld, dat men meent te mogen opmaken, dat er in het algemeen meer tegenstand gevonden zal worden, wat de eindstemming betreft, tegen Hoofdstuk VIII (*marine*) en X (*oorlog*) dan tegen het Hoofdstuk van *binnenlandsche zaken*. Ook vermoedt men, dat het hoofdstuk der *middelen* wel zal worden goedgestemd, ten minste, indien dit hoofdstuk beter kan sluiten, dan het thans doet. Vele leden der Kamer schijnen tegen een nadeelig slot op te zien, al is het ook gering, omdat zij het beginsel van nadeelige slotten afkeuren.

KERKNIEUWS.

— Door den kerkeraad der Herv. gemeente te Kloetinge (classe Goes) is het volgend drietal van predikanten opgemaakt: dd. *Gutteling*, te Oude Tonge; *van Strien*, te Scherpenisse, en *Warnsinck*, te 's Heer Abts- en Sinoutskerke.

— Door de Chr. afg. gemeente te Smilde is tot predikant verkozen de heer *E. Breitsma*, te Deventer.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 1 December.

Men verzekert, dat de regering werkdadig deel genomen heeft aan de vredesonderhandelingen op de grondslagen, zooals die door Keizer *Napoleon* voldoende zijn geoordeeld.

'S GRAVENHAGE, 1 December.

In de heden gehoudene zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal zijn de beraadslagingen over het vijfde hoofdstuk der Staatsbegrooting (*Binnenl. zaken*) gesloten en is dit hoofdstuk, in zijn geheel in omvraag gebragt, met algemeene stemmen aangenomen.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 1 *December*.

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$62\frac{5}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	$73\frac{5}{8}$.
Dito Dito	» 4	»	$92\frac{3}{8}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$62\frac{5}{8}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$31\frac{15}{16}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	$72\frac{5}{8}$.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	$65\frac{3}{4}$.
SPANJE Onb. Stukken	» $1\frac{1}{4}$	»	$20\frac{1}{4}$.
Dito Binnenl.	» 3	»	$33\frac{3}{8}$.
PORTUGAL	» 3	»	$40\frac{5}{16}$.
RUSLAND Oblig. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$101\frac{5}{8}$.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	$100\frac{1}{2}$.
Dito bij *Hope*	» 4	»	—
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	$74\frac{1}{8}$.

Er heerschte eene flaauwe stemm voor Grenada.

LONDEN, 1 *December*. Consol 89

PARIJS, 1 *December*. Fransche 3 pCt. 66.50.

WEENEN, 1 *December*. Metalliek 5 pCt. *f* $73\frac{5}{8}$. Nat. Leening *f* $76\frac{3}{4}$. Wissel op Londen *f* 10.53. Zilver *f* 12.26.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 28 Nov., *Rotgans* Generaal Baron van Geen, Bat.; *Puister* Rieka, Newe.

TEXEL 29 Nov., *Plaijm* Stad Almelo, Dundee; *Rijkens* Jantina Annechina, *Frankena* Bernhard en Elisa, *Naatje* Jan Hero, *Zeven* Elisabeth, *Gust* IJzerstaven, *de Winter* Geertruida Cath., *Wielenga* Catharina, *Koning* Zeldenrust en *Meijer* Margritha, Newe.

VLISSINGEN 25 Nov., *van Laten* Annechiena, Mariager, is binnen door n. Rott. vertrokken; — 26 *Kramer* Philothea en *de Jonge* Margaritha Meijering, Stettin.

MALTA 20 Nov., *Homcela* Geertruida, Ibraila n. Queenstown.

MESSINA 12 Nov., *de Groot* Engelina Jacoba, Corfu.

BOULOGNE 18 Nov., *Kramer* Catharina, Memel.

NANTES 26 Nov., *Botje* Gesina Alida, Dantzig.

LONDEN 25 Nov., *Fortuin* Corn. en 27 *Kaspersma* Eendr., Workum.

Bij DUNGENESS 25 Nov., *Logger* Jan van Hoorn, Rott. n. Akyab; *Hulshof* Dorothea Henriëtte, Rott. n. Boston; — 26 *Nink Blok* 's Gravenhage, Rott. n. Akyab.

PORTSMOUTH 26 Nov., *Kuik* Kaap Hoorn, Bat. n. Rott.; *Mooi* Hillechiena Cathar., Bayonne n. Hamburg.

PLYMOUTH 26 Nov., *Mellema* Hermanus Hesselaar, Bordeaux n. Rott.; *Douwes* Pigeon en *Engelsman* Vlijt, Malaga n. Antw.

GUERNSEY 24 Nov., *Mulder* Feika Jantina, Dantzig.

LEITH 25 Nov., *Naatje* Alberdina Edzina, Koningsb.

BOSTON 24 Nov., *Woudstra* Vier Gebroeders, Yarmouth, om voor Rott. te laden.

NORTH SHIELDS 26 Nov., *Wiersma* Eliza, Amst.

BREMERHAVEN 26 Nov., *Harkema* Meinskina en *Lever* Alberdina, Odensee.

ALTONA 27 Nov., *Drewes* Industrie, Bungsiel; — 28 *Zwanenburg* Anna Maria Henriette, Santos.

HARBURG 27 Nov., *Hazewinkel* Jonge Liefert, Helmsdale.

CUXHAVEN 27 Nov., *Lever* Cath. Elisab., Londen.

WARNEMUNDE 25 Nov., *Bakker* Catharina, Antwerpen.

SWINEMUNDE 26 Nov., *Degenhard* Wicherdina en *Lantau* Margar., Stockholm.

HOLTENAU 24 Nov., *Waterborg* Karsiena, Randers n. Frederikst.; — 25 *v. d. Star* Maria, Hobroe n. Altona; *Heins* Bauwina en *Heins* Hinderika, Greenae n. Bremen; *Schaaf* Johanna Jacoba, Kopp. n. Amst.

RENDSBURG 23 Nov., *v. d. Laan* Geertina Hendrika, Koningsb. n. Amst.; — 24 *Stuitje* Cath. Luitgarda, Skjelskjör n. Harburg; *de Jonge* Elisabeth, Aarhuus n. Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 28 Nov., *Lackroy* Christ. Alida, Napels; *de Vries* Jantina, Londen; — 29 *v. Wijk* Anna en Arnoldina, Suriname.

TEXEL 28 Nov., kapit. *Stavenisse de Brauw* Ned. oorl. fregat de Ruiter en kapit. luit. *van Vreeland* Ned. instructie brik Zeehond, beide n. de Middell. zee; *Drent* Tjapke Schuringa, Livorno; *Smit* Garonne, Toulon; *Tanteler* Geertruida, Lissabon; *Kramer* Harmonie, Dublin.

MAASSLUIS 28 Nov., *Giezen* Libra, Belfast.

HAVANNA 31 Oct., *Zuiderduin* Anna Maria, Amst.; — 1 Nov. *Prins* Cuba, Hamburg.

NAPELS 8 Nov., *Fiju* Diana, Bremen; — 11 *Boerhave* Arendina, Konstantinopel.

RAMSGATE 26 Nov., *Masdorp* Hermanus Franciscus, Amsterd. n. Newyork, na gerepareerd te hebben.

LEITH 25 Nov., *Muller* Johannes, Maltha.

HAMBURG 28 Nov., *Loots* Catharina, Texel.

BREMERHAVEN 25 Nov., *Muntendam* Jacoba, Termunterz., *Meijer* Geerdina, Sappemeer; *de Jonge* Wilhelm. Klasina en *Kramer* Agatha Jacobina, Itzehoe.

TRAVEMUNDE 26 Nov., *Bekkering* Beerendina Hugues, Randers.

WARNEMUNDE 24 Nov., *Zwieting* Petrus Horrëus, Eckernför.

SWINEMUNDE 26 Nov., *Poort* Dirkje, Flensburg; *Visser* Cath. Maria, Amst.; *de Winther* Catharina, Memel.

FREDERIKSHAVEN 24 Nov., *Brons* Ellegonda, Stettin; *Aiking* Twee Gezusters, Engeland.

MEMEL 23 Nov., *Jongebloed* Celeritas, *Bette* Alwina en *Nieboer* Hendrika, Antwerpen.

AGGER-KANAAL 20 Nov., *Jager* Zwaantje Elisabeth, Engeland.

TONNINGEN 24 Nov., *Drost* Tweelingen, de Weser; — 25 *de Jonge* Catharina Cornelia, de Noordzee.

Zeilklaar.

GOTHENBURG 19 Nov., *Lovius* Waakzaamheid, Holland; — 20 *Foelders* Hortensia, Bremen; *Harding* Alida, België.

KONINGSBERGEN 25 Nov., *Bonder* Cornelia Gezina, *Niehoff* Jant. Jetskelina en *Mulder* Hendrik en Ubbo, Antw.; *de Jonge* Frouwina Elisabeth en *Postema* Gesina, Londen.

STOCKHOLM 19 Nov., *Roelfsema* Orion en *Kwint* Margaretha, Holland; — 20 *Pinksterboer* Gesina, de Noordzee.

GRONINGEN, 1 December. Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerkofschip Hillechiena, groot 50 last, kapit. *G. J. Scholtens*, van Wildervank, met haver naar Londen.

ZOUTKAMP, 30 Nov. Binnengekomen 29 Nov., *Pluktje* Harmanna Hinderika, v. Newe., laatst v. Harl.

Zeilklaar 29 Nov., *Bakker* Nepthunus, Yarmouth.

CHRISTIANSAND, 12 Nov. Dingsdag verlieten 3 Holl. schepen onze haven, waarvan het eene, de kof Grietje Huisman, kapit. *Mooi*, op Duibingholm stiet. Het kwam weder af en hier ter reparatie terug.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

25 Nov. *Vos*, Cath. Knelsina, v. Stockholm n. Holland, m. rogge.
Sikkens, voor *v. d. Wal*, Jantina, v. Amst. n. Memel, m. stukg.
Mewes, Margaretha, v. Hamburg n. Koningsb., m. stukg.
Brons, Juffer Ellegonda, v. Wick n. Stettin, m. harings.

De Wind den 25 Nov. N.O., N., N.N.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 29 Nov., *Puister* Industrie, *Ekamp* Welvaart en *Kuperus* Alida, Newe.

VLIE 26 Nov., *Kuiper* Vijf Gezusters, Newe.

HELVOET 29 Nov., *Eisinga* Cath. Charl., Leith; *de Groot* Sieka, Newe.; *Scherphier* Elsje, Nyeköping; *Lovius* Waakzaamheid, Gothenb.; *Vernes* Merwestroom, Bergen.

Bij GOODWINSAND 26 Nov., *van Deest* Jacobus, Liverp.

Bij DOVER 27 Nov., *Ouwehand* Luctor et Emergo, Middelb. n. Akyab.

Bij PORTSNOUTH 29 Nov., *de Boer* Koophandel, Amst. n. Bat.

PLYMOUTH 26 Nov., *v. d. Windt* Jacob Cats, Akyab n. Amst.; *Heeres* Susanna, Lissab. en *de Haan* Adelaide, Liverp., b. n. Hamb.

FALMOUTH 26 Nov., *Bragt* Lucretia, Liverp. n. Dordr.

CARDIFN 27 Nov., *Grilk* Anna Cath., Southampton.

NANTES 27 Nov., *Goedknecht* Zwaluw, Rott.

BORDEAUX 27 Nov., *Visser* Zaanstroom, Amst.; *Bakker* Vrouw Geertje, Memel.

ADELAIDE 12 Aug., *Jonker* Tasmania, Londen.

DANTZIG 25 Nov., *Orsel* Jantina Cornelia, Nyeköping.

Vertrokken.

ANTWERPEN 29 Nov., *Siccama* Zeemeeuw, Newe.

BORDEAUX 27 Nov., *v. d. Linden* Louisa Kroonprinses van Zweden, Batavia.

MESSINA 16 Nov., *Vos* Crescendo. Palermo.

Zeilklaar.

LONDEN 27 Nov., *Krol* Antje en Jansje, Amst.

MELBOURNE 11 Sept, ter reede, *Kerkstra* Nijverheid, n. Bat., om den 15den dito te vertrekken.

Volgens brief van kapit. *de Boer*, voerende het schip Henriette, in dato Konstantinopel 19 Nov., was hij van af zijn voorgenomen vertrek op den 8sten dito n. Galatz, daarin verhinderd door de heerschende sterke N.O. winden; de berigten omtrent den waterstand aan de Sulina, bleven ongunstig; er waren sedert zijn arrivement geene schepen van den Donau gekomen, dan een uitgaand Grieksch schip, hetwelk bij de Sulina van zijne ankers was geslagen, de kapitein daarvan berigtte, dat aldaar zes schepen waren gestrand, waaronder twee Nederlandsche, waarvan de namen onbekend zijn.

EXMOUTH, 26 Nov. Het schip Maria, kapit. *Molenaar*, v. Malaga n. Amst., is alhier lek, met gescheurde zeilen en met meer andere schade binnengeloopen.

SCHEEPSVRACHTEN.

MEMEL, 24 Nov. De vrachten zijn hier weder gestegen. Naar Amsterdam *f* 35 met 10 pCt., Antwerpen *f* 36 met 15 pCt., de Weser 1 Louis d'or met 15 pCt. per last zaad, Hull en Grimsby 5 sh., Belfast en Londonderry 5 sh. 3 d. per qr. zaad.

PILLAU, 25 Nov. Het Haff is nu geheel toegevroren en daar weder grootere koude is ingetreden, zal het de vraag zijn of de vaart nog weder zal geopend worden.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 30 *November*.

TARWE.	GERST.	
Oude 70 ℔ *f*	Winter 52 ℔ *f* 6,20	Zw. Voer 40 ℔ *f* 4,00
N.Oml.1855 68 - 14,40	- 54 - - 6,70	- - 42 - - 4,25
- - 70 - - 15,10	- 56 - - 7,20	- - 44 - - 4,50
- - 72 - -	Zomer 54 - - 6,10	BOONEN.
- Old. 66 - - 13,10	- 56 - - 6,50	Paardeb. *f* 8,50.90.
- - 68 - - 14,00	Knobbe 60 - - 7,50	Gr. Erwt. *f* 10 a *f* 12½
- - 70 - - 14,85	- 62 - - 7,90	Graauwe dito *f* 10 a *f* 12
- - - -	HAVER.	ZADEN, ENZ.
ROGGE.	Dikke 36 ℔ *f* 3,65	Old. Koolz. *f* 14 à *f* 16,25.60
Inl. 64 ℔ *f* 11,05	- 38 - - 3,95	Oml. dito *f* 14 a *f* 17,25.50.75
- 66 - - 11,55	- 40 - - 4,15	N. Aveelz. *f*
- 68 - - 12,05	- 42 - - 4,35	Zomerzaad *f* 12 à *f* 15
- 70 - - 12,55	- 44 - - 4,55	G. Mosterdz. *f* 9 tot *f* 15
BOEKWEIT.	- 46 - - 4,75	Lijnzaad *f*
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 8,55	- 48 - - 4,95	Dederzaad *f* 12 à *f* 14
- - 66 - - 8,95	- 50 - - 5,15	Gr. Gort *f* 12,50 à *f* 13
- - 68 - - 9,35	W. Voer 36 - - 3,60	Raapolie per vat *f* 57
Zw. - 64 - - 8,25	- - 38 - - 3,85	
- - 66 - - 8,65	- - 40 - - 4,05	
Veen 64 - - 8,15	Zw. - 36 - - 3,55	
- 66 - - 8,55	- - 38 - - 3,80	

De handel in granen was heden over 't geheel weder zeer lusteloos. — Tarwe tot 75 ct. lager met weinig handel. Rogge 50 ct. lager moeijelijk te plaatsen. Boekweit nagenoeg in een doen. Gerst slap en vond tot genoteerde verlaagde prijzen nog weinig kooplust. Dikke Haver 15 ct., voerhaver 25 ct. en zwarte 20 ct. lager afgegeven. Boonen mede niet dan lager te plaatsen. Kool- en Zomerzaad bijna niet in omgegaan. Gort flaauw.

ROTTERDAM, 29 *Nov.* Tarwe: 154 ℔ witb. Pools. *f* 620; 162 ℔ n. Hoogl. Kleefs. *f* 610; 160 ℔ dito *f* 595, *f* 600.

LEEUWARDEN, 30 *Nov.* De aanvoeren der meeste artikelen waren heden grooter dan de vorige weken, doch bij beperkte vraag werden er lagere prijzen besteed. Tarwe 75 ct. à *f* 1 lager, puike *f* 16,50, *f* 17; knappe *f* 15,70,85, ordinaire *f* 15, *f* 15,25 naar kwaliteit. Roode puike *f* 16,80, *f* 17. Zomer puike *f* 16,20,25. — Rogge 60 à 75 cts. lager. N. Inl. *f* 12,20 tot *f* 12,80. — Boekweit ruim prijshoudend met minder handel, Vries. Zand *f* 9,80,90; Veen *f* 9,25,35. — Winter-Gerst tegen eene verlaging van ongeveer 50 cts., nog slechts gedeeltelijk opgeruimd. Puike *f* 6,70 tot *f* 7,30, ligtere voor fourragie van *f* 6 tot *f* 6,40. — Haver 10 à 20 cts. lager. Fijne *f* 5,10,20; ordinaire *f* 4,75,85; voer *f* 4,30.

AMSTERDAM, 30 *Nov.* Tarwe flaauw; 127 ℔ Rijn *f* 540 bij gerijf. — Rogge mede flaauw en zonder handel. — Gerst tot vorigen prijs, 114 ℔ Deens. *f* 272. — Boekweit, 123 ℔ Nijkerker *f* 321.

Koolzaad in deze maand 2 p. vl., op het voorjaar ½ p. vl. hooger; Noordstrands 95 p. vl.; Kromhorn 93 p. vl.; Eider 93 p. vl.; gering Elve 87 p. vl.; op 9 vat in Nov. 109 p. vl.; April 106 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering wel zoo aangenaam; op 6/w. *f* 59,75; vlig. *f* 58,25; Dec. *f* 57—*f* 57 a *f* 57,25; Mei *f* 55,75 a *f* 56 a *f* 55,75. — Lijnolie dadelijk iets aangenamer, op levering op de iets verbeterde prijzen flaauw gebleven; op 6/w. *f* 45,25; vlieg. *f* 44; Dec. *f* 43 a *f* 42,75; Maart *f* 43,75; April *f* 44; Mei *f* 44,25 a *f* 44. — Hennepolie op 6/w. *f* 53,50; vlieg. *f* 52.

LONDEN, 28 *Nov.* Er waren heden weinig koopers ter graanmarkt. De omzet in Tarwe bepaalde zich tot inl., waarvoor de verlaagde prijzen van eergisteren werden aangenomen; ook vreemde en alle overige graanartikelen waren onveranderd, alles met weinig affaire.

Van den 30sten. Granen onveranderd, bij weinig handel.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *Nov.* De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 40½, 2de soort *f* 38.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 31 *Nov.* De aanvoer van rundvee was heden zeer gering en vond men dan ook, zoowel in vaalmelkte, tijg-, vroegmelkten als vette koeijen, weinig koopers. De vetten golden van 42 tot 50 ct. het Ned. ℔; vaalmelkte van *f* 75 tot *f* 110. Door den weinigen aanvoer van tijg- en vroegmelkte koeijen was hierin weinig handel. Schapen tamelijk ter markt en de handel vlug, *f* 13 tot *f* 15. Levende varkens weinig aangevoerd en tot vorige prijzen; geslagte varkens ruim aangebragt en de prijzen waren iets lager, van *f* 53 tot *f* 56 de 100 Ned. ℔.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 30 *November*.

NEDERL. Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. 62, $62\frac{1}{4}$, $62\frac{1}{4}$; Dito Dito 3 pCt. $73\frac{1}{8}$, $73\frac{1}{2}$, $73\frac{7}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 92, $92\frac{1}{16}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $68\frac{7}{8}$, 89; Handelmaatsch. $4\frac{1}{2}$ pCt. $128\frac{3}{4}$. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $49\frac{7}{8}$. — SPANJE, Onbep. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $19\frac{3}{4}$, $19\frac{13}{16}$, $19\frac{13}{16}$; Dito 3 pCt. $38\frac{1}{4}$; Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. $33\frac{1}{16}$, $33\frac{1}{8}$, $33\frac{1}{8}$; Coupons-Bewijzen $4\frac{3}{8}$, $4\frac{7}{16}$; Amortisable Schuld $6\frac{3}{8}$, $6\frac{1}{2}$, $6\frac{1}{2}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $40\frac{1}{8}$, $40\frac{3}{16}$. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. $101\frac{1}{4}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $100\frac{3}{8}$; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. $80\frac{13}{16}$; Dito $4\frac{1}{2}$ pCt. $86\frac{3}{4}$, $86\frac{13}{16}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $74\frac{3}{4}$, $74\frac{7}{8}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $73\frac{7}{8}$, 74; Certific. v. Inschr. in Assign. 6 pCt. $56\frac{5}{8}$.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $62\frac{3}{16}$, $62\frac{5}{8}$; Dito Nationale 5 pCt. $65\frac{11}{16}$, $65\frac{3}{4}$, $65\frac{3}{4}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $31\frac{15}{16}$, 32; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $31\frac{15}{16}$, 32; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. $72\frac{5}{8}$, $72\frac{11}{16}$; Oostenr. Bank-Act. *f* 990; Braz. 5 pCt. 98; Mexik. $18\frac{1}{8}$; Dito Onb. 18; Gren. $17\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$; Dito Onb. $17\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$; Dito Uitg. $6\frac{11}{16}$; Ecuador $3\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; Dito Onb. $3\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$; Dito Coup. $42\frac{1}{2}$, 45, $44\frac{1}{2}$; Venez. Uitg. $11\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$; Phil. L. N. $83\frac{1}{2}$; Dito 6 pCt. bij *Rothschild* 80; Portug. Contos 3 pCt. $38\frac{1}{4}$.

Bij vrij levendigen handel waren heden Holl. fondsen een weinig aangenamer. — In vreemde effecten was de markt over het algemeen vast, bij eenige affaire in Oostenr. en Spaansche. — Ecuador coupons blijven hunne vooruitgaande beweging vervolgen. De omzet daarin was zeer geanimeerd.

5 pCts. N. Russen bij *Stieglitz* $80\frac{5}{8}$.

Koers van het Geld: Beleen. 4, Prolong. $4\frac{1}{2}$, Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen $62\frac{3}{16}$ a $\frac{1}{4}$; Spaansche $1\frac{1}{4}$ pCt. $19\frac{13}{16}$; Binnenl. 3 pCt. $33\frac{1}{8}$; Metall. 5 pCt. $62\frac{11}{16}$.

ADVERTENTIEN.

*** De COMMISSIE van **Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt** in deze Provincie maakt bij deze bekend, dat op VRIJDAG den 7den December 1855, des namiddags te 4 uur, in het OMMELANDERHUIS alhier, door haar een **EXAMEN** zal worden afgenomen.

GRONINGEN, 1 December 1855.

De Commissie voornoemd, en in haren naam:
C. U. J. HUBER, *Secretaris.*

*** De **COMMISSIE VOOR CHOLERA-ZIEKEN** alhier berigt, dat na hare laatste opgave nog met DANK ontvangen is, bij Mejufvrouw C. C. SCHILTHUIS—VAN DELDEN: van N. N. een pak gedragen kleeren benevens een Muntbiljet, No. 636, groot *f* 10, en bij Ds. GERHARDS: voor de Cholera-zieken een pak Wollengoed.

De Commissie voornoemd:
W. GERHARDS, *President.*
U. G. SCHILTHUIS, Jz., *Secretaris.*

GRONINGEN, 1 December 1855.

HERINNERING AAN DE

INTEEKENAREN VAN DE SPIJSUITDEELING.

De **UITDEELINGEN** beginnen op **Dingsdag den 4den December e.k.** Geene KAARTJES van afgeloopene Uitdeelingen worden later in ontvang aangenomen.

H.H. INTEEKENAREN worden ten vriendelijkste uitgenoodigd, hierop te willen acht geven.

GRONINGEN, 1 December 1855.

Namens de Commissarissen voor de Spijsuitdeeling aan Behoeftigen:
M. BACKER, *Secretaris.*

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam ***PICTURA***, op DINGSDAG den 4den December 1855, des avonds te 7 uur, in het LOKAAL aan de Groote Markt. — VERSLAG en TENTOONSTELLING der ingekomen STUKKEN op de PRIJSVRAAG. — VOORLEZING door Prof. MULDER.

GRONINGEN, 1 December 1855.

FD. DE WITT, *fung. Secretaris.*

Rijclub.

VERGADERING der LEDEN op DONDERDAG den 6den December, des namiddags te 3½ uur, in het MANEGE-LOKAAL. — **Belangrijk voorstel.**

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

G. TIEMERSMA, HZN.,
Onderwijzer in de Dallen,
met
DIEUWKE E. RISPENS,
van *Munnekezijl.*

KOLLUM, 30 November 1855.

*** Heden beviel van eenen ZOON M. S. RIJKHOLT, geliefde Echtgenoot van

A. A. SLUITER.

GRONINGEN, 29 November 1855.

*** Na eene langdurige sukkeling van 6 maanden, overleed heden mijne teederbeminde éénige Dochter REGINA CATHARINA ANNA HERMINA, in den bloeijenden leeftijd van ruim 24 jaren; innig en diep betreurd door hare Broeders en Behuwdzusters en bovenal door mij, die bij het klimmen mijner jaren zoo veel aan haar verlies.

GRONINGEN, 28 November 1855.

R. C. NODELL,
Wed. A. J. WIJNNE.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed mijn geliefd Dochtertje CATHARINA MONICA, in den ouderdom van bijna 6 jaren.

DOKKUM, 27 November 1855.

Wed. WARREN — FOCKEMA.

Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Zuster, LOUISA ELEONORA RUTGERS, is den 28sten dezer te *Haarlem* overleden, tot droefheid van ons en van al hare Betrekkingen en vele Vrienden.

GRONINGEN, 30 November 1855.

Wedw. SCHIM VAN DER LOEFF,
geb. RUTGERS.

Eenige kennisgeving in deze Stad.

*** Uitgegeven door **J. B. WOLTERS**, te *Groningen*:

Christelijke Redevoeringen

van Dr. *CHANNING*, door Ds. *SWIERS*. *Tweede*, goedkoope Druk. 337 Blz. in Postf. *f* 1,50, in Linnen *f* 2.

DE ARBEID AAN DE UITBREIDING VAN HET CHRISTENDOM ONDER DE HEIDENEN, DES CHRISTENS ROEPING EN ZALIGHEID. Opwekkende Rede door *J. DOUWES Jr.*, *Fred.* te *Leens*. *f* 0,30.

Dr. CHANNING. **DE STEM EENS CHRISTENS UIT DEN VREEMDE OVER VRAGEN VAN DEN TEGENWOORDIGEN TIJD,** door Ds. *SWIERS*. 2de Stuk. *f* 1,40.

GOEVERNEUR'S GEDICHTEN EN RIJMEN.

Tweede Druk. In Postf. *f* 1,40, Ingeb. *f* 1,90.

GOEVERNEUR'S **OOSTERSCHE VERTELLINGEN UIT DE 1001 NACHT.** *f* 1,50, in Linnen *f* 1,90.

ATLAS DER NEDERLANDEN,

ZIJNE OVERZEESCHE BEZITTINGEN en HET GR. HERT. LUXEMBURG, met statistische, aardrijks- en geschiedkundige overzigten, door *F. C. BRUGSMA*. In 14 Kaarten en een *Afstandswijzer*, *f* 2,40.

*** De DIRECTEUR van het POSTKANTOOR te *Groningen* berigt bij deze, dat de **DILIGENCE**, die tot nog zesmaal in de Week naar ***Harlingen*** is vertrokken, vooreerst slechts **driemaal** zal afrijden, zoodat de **Tweede Expeditie** naar Holland over *Harlingen* zal plaats hebben op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG AVOND, beginnende op DINGSDAG den 4den December 1855.

De Directeur voornoemd:
VAN ITTERSUM.

ONDERNEMING H. HOEFSLOOT.

De **MARKTWAGEN**, die DINGSDAGS en VRIJDAGS MORGENS te zeven uur van ***ASSEN*** vertrekt, rijdt af gedurende de WINTERMAANDEN **'snamiddags te vier uur,** bij den Heer FRIGGE, Logement *de Nieuwe Munster*, Heerestraat.

De **HOUDER** van de in **1854 uitgelote RUSSISCHE OBLIGATIE** No. **15915** wordt verzocht, zich ter bekoming van de COUPON dd. 1sten Sept. 1855, te vervoegen bij den Heer J. C. VAN HASSELT. *Brieven franko.*

GRONINGEN, 1 December 1855.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Op MAANDAG den 3den December 1855, des voormiddags te 10 uur, zullen, vóór en op de Bovenwoning bewoond geweest door den Koffijhuishouder H. HARMS, Noordzijde aan de Vischmarkt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Enige **MEUBELAIRE GOEDEREN**, bestaande in: fraaije SPEELKLOK, MAHONIEHOUTEN KABINET, STAANDE KASTKLOK, STOELEN, TAFELS, KAGCHELS, twee BILJARTEN, PORSELEIN, GLAS, TIN-, KOPER-, BLIK- en AARDEWERK, BEDDEGOED, LINNEN en LIJFSTOEBEHOOREN, **GOUD** en **ZILVER**, ENZ.

Mr. J. H. GEERTSEMA, Cz.,
Notaris.

Dingsdag den 4den December

1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein TIDDENS, in de *Korenbeurs*, te *Groningen*, **PUBLIEKE VERKOOP** van de

Eigendommen,

laatstelijk geannonceerd in deze Courant van den 18den November l.l.

J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 5den December 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene nette BEHUIZING, met OPEN PLAATSJE er achter, get. M 48, staande en gelegen Westzijde in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*, wordende door P. R. FIJNJE in eigendom bewoond.

II. Eene WOONKAMER, get. M 46, staande en gelegen Noordzijde in de Kleine Leliënstraat te *Groningen*, mede toebehoorende aan P. R. FIJNJE.

Om te aanvaarden op den 1sten Mei 1856. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur.

Hout-Boeldag.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 15den December 1855, des voormiddags te 10 uur, **op de plaats zelve**, ten verzoeke van L. A. HOENDERKEN, publiek worden verkocht: Ongeveer **300 EIKEN BOOMEN**, op stam staande te *Noordlaren*, tot alle Werk geschikt.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op MAANDAG den 24sten December 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Koffijhuishouder B. TEN HAVE, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene nette BEHUIZING met OPEN PLAATS er achter, get. M 83, staande en gelegen op eigen grond, Westzijde in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*.

II. De EIGENDOM van 13 B., 75 R., 30 E. LAND, gelegen achter de Fortificatiewerken bij den Zaagmolen onder *Helpman*, bij R. TONKENS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 39—02½.

III. De EIGENDOM van een' MOESTUIN, groot 52 R., 60 E., gelegen buiten de Heerepoort, Westzijde van den Heereweg, te *Groningen*, bij de Weduwe G. T. DIJKHUIS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. versch., huur van *f* 35.

IV. De EIGENDOM van 1 B., 33 R., 10 E. LAND, gelegen te *Muntendam*, bij A. D. HUISMAN onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini versch., huur van *f* 14—00.

V. De GRONDPACHT van een' TUIN, gelegen buiten de Boteringepoort te *Groningen*, bij W. VEENHOVEN en Vrouw in gebruik, 's jaars, op den 22sten Februarij, voor *f* 2—65.

VI. ADIDEM van een' TUIN aldaar, in gebruik bij de Wedw. A. DE VRIES, 's jaars, op den 22sten Februarij, voor *f* 5—30.

VII. ADIDEM van een' BEHUISDEN TUIN aldaar, in gebruik bij A. P. VAN BOLHUIS, 's jaars, op den 22sten Februarij, voor *f* 3—96.

VIII. ADIDEM van een' BEHUISDEN TUIN aldaar, in gebruik bij KLAAS BOERMA, 's jaars, op den 22sten Februarij, voor *f* 3—96.

IX. Vier GRONDPACHTEN van HUIZEN en TUINEN, gelegen ten Zuiden en Noorden in de Kruisstraat te *Groningen*, in gebruik bij BEREND PLENTER en Vrouw, als:

a.	eene groot	*f* 6—10,	verschijnende op	Paschen.
b.	eene groot	- 4—95,	»	» Michiel.
c.	eene groot	- 5—70,	»	» Michiel.
d.	eene groot	- 4—50,	»	» Paschen.

te zamen *f* 21.25.

XI. De EIGENDOM van 1 B., 25 R., 93 E. LAND, gelegen bij den Jacobijnerweg te *Groningen*, bij de Stad *Groningen* onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche op Allerheiligen verschijnende, huur van *f* 15—00.

XI. De GRONDPACHT van een stuk TUINGROND, gelegen buiten de Heerepoort te *Groningen*, bij D. G. BRUGMA in gebruik, 's jaars, op den 1sten Mei, voor *f* 7—00.

Alles behoorende tot de Nalatenschappen van wijlen den Heer K. G. HELDER en Vrouw.

Om te aanvaarden perceel I op den 1sten Mei 1856 en de overige perceelen dadelijk na den Toeslag.

Perceel I te bezien Zaturdag vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—4 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 20sten December 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek worden verkocht:

I. Eene wéldoortimmerde **KOOPMANS BEHUIZING**, get. C 79, met OPEN PLAATS, staande en gelegen in den Achter-den-Muur nabij de St. Jansstraat, in huur bewoond door P. HOFKAMP.

II. Een ruim PAKHUIS met KANTOORTJE en BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, get. C 79*a* en 79*b*, staande ten Zuiden het vorige perceel, verhuurd de Bovenwoning aan H. OOSTMEIJER en het Pakhuis aan J. C. GRAMBERG.

III. Eene nette wéldoortimmerde BEHUIZING, get. G 295, met TUIN, BLEEKVELD en BERGPLAATS, staande en gelegen te *Groningen* in de Folkingestraat, Westzijde, in huur bewoond door den Heer C. F. HINTZE.

IV. Eene ruime BEHUIZING, get. Z 40, met STALLING en TUIN, groot 4 R., 30 Ell., staande en gelegen buiten de Heerepoort, in de Aduardersteeg, in huur bewoond door H. BIERLING.

V. Een TUIN, groot 4 R., 50 Ell., gelegen ten Oosten het vorige perceel.

VI. Eene BEHUIZING, get. B 27, met TUIN, groot 1 R., 81 Ell., staande en gelegen te *Haren*, in den Krom-Elleboog, bij de Kerklaan, in huur bewoond door JAN RENSES.

VII. Ruim 2 B. HOOILAND, gelegen bij de Biks te *Onnen*, Gemeente *Haren*, wandelende met gelijke 2 B. van Mr. J. H. QUINTUS.

Toebehoorende aan de Erven wijlen den Heer K. HOFKAMP.

Om te aanvaarden: de Behuizingen en den Tuin van perceel III op den 1sten Mei, de Tuinen en het Land op den 12den Maart 1856.

Te bezien perc. III op den dag van verkoop van 10—12 en van 2—4 en de overigen des daags vóór en op den dag van verkoop van 2—4 uur.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

HOUTBOELDAG.

Op WOENSDAG den 5den December aanst., des voormiddags precies te 10 uur, zullen in het *KOLHAMSTERBOSCH*, ten verzoeke van den Heer P. VAN ARNHEM, publiek worden verkocht:

Ongeveer **1000 EIKEN-** en eene **partij DENNENBOOMEN**, geschikt voor Scheepsbouw, voor Stel- en andere Timmerwerken.

J. PICCARDT, *Notaris.*

Donderdag den 6den December

1855, 's morgens te 10 uur, te *Zuidlaren*, ten Huize van ROELOF VOS, Kastelein aldaar,

Publieke Verkoop

van: I. Eene **BEHUIZING**, **SCHUUR** en groot **HOF**; waarin sedert onheugelijke jaren met het beste succes is uitgeoefend het bedrijf van **BROOD-** en **STOETBAKKER**, staande op den besten stand te *Zuidlaren*.

II. Onderscheidene perceelen best WEILAND, gelegen onder *Zuidlaren*, waaronder stukken ter grootte van pl. m. 4 à 5 Bunders.

III. Verschillende perceelen goed HOOILAND, gelegen onder *Zuidlaren*.

IV. Een stuk LAND, gelegen aan het Westerdiep, WEIDE- en HOOILAND onder *Schipborg*.

V. Een stuk HOOILAND, het **BROEKLAND**, gelegen onder *Haren*, groot pl. m. 4 Matten.

VI. HEIDEGRONDEN, VEENGRONDEN en TURFVEEN, onder *Zuidlaren*.

Alles behoorende tot de nalatenschappen van GEERT STRATING en Vrouw, te *Zuidlaren* overleden.

Nader aanwijs te bekomen bij WILLEM BENINK, te *Zuidlaren*.

Notaris: *Mr.* C. E. KNIPHORST.

Maandag den 17den December

1855, 's morgens precies te 9 uur te beginnen,

GROOTE HOUTVERKOOP

van pl. m. **600** stuks **EIKENBOOMEN**, waaronder veel **extra zwaar** en **gaaf Hout**, behoorende aan den Heer JAN WIEBES SANTES, te *Bunne*, Gemeente *Vries*, en aldaar op de Plaats van dezen op Stam staande; en verscheidene groote Perceelen **SCHELHOUT**.

Notaris: *Mr.* C. E. KNIPHORST.

Houtboeldag.

Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen den Heer oud-Burgemeester E. POST, op WOENSDAG den 12den December 1855, des namiddags precies te één uur, publiek, bij uitmijning te verkoopen:

Pl. m. 100 stuks lange **ESSCHEN BOOMEN**, staande op Wortel in den zoogenoemden Weversdorn te *Winschoten*, geschikt voor Blokmakers, Kuipers, Stoeldraaijers, enz.

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, zal, ten verzoeke van A. M. BUISKOOL, als onherroepelijk gemagtigden eersten hypothecairen Schuldeischer van HINDRIK SEIJEN, Molenmaker, en MARTJE DANIELS CLEMENT, Echtelieden te *Beerta*, op VRIJDAG den 14den December 1855, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder JOHANNES BUISKOOL, te *Beerta*, in het openbaar te koop aanbieden:

Eene **BEHUIZING**, ERF en TUIN, vrije eigen grond, staande en gelegen te *Beerta*, kadaster sectie I, no. 403 en 404, groot 12 Roeden, 60 Ellen, — aan genoemde Debiteuren in eigendom toebehoorende.

B. HAITZEMA VIËTOR.

GROOTE
HOUTVERKOOPING.

Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer J. H. LEURINGH, oud-Burgemeester en Landbouwer te *Tolbert*, op WOENSDAG en DONDERDAG den 12den en 13den December 1855, telkens des voormiddags precies te 10 uur, op Boelgoeds-Voorwaarden te verkoopen:

Aanzienlijke perceelen **lang en zwaar EIKEN-, ESSCHEN-, BERKEN- en ELZEN AKKERMAALSHOUT**, op Wortel staande op de *Hooge Traan*, de Boerenplaatsen bewoond door M. J. MELESSEN en A. E. LIEUWES, te *Tolbert*, achter de Plaats te *Tolbert* door den Verkooper bewoond, en bij de Plaats van J. J. MIDDEL; voorts op de Boerenplaatsen in *de Holm*, bewoond door LUKAS J. CAZEMIER, HINDK. W. AUWEMA, JAN H. DE BOER; het *Lage Veen*, in het Bosch *Noorwegen*, bij het *Meinteschaar*, en ten Westen den Hobbelweg, nabij het Langsdiep, onder *Niebert*. Zijnde allen geschikt gelegen om te Water te kunnen worden vervoerd.

Houtverkooping.

Mr. **H. P. WICHERS**, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van den Heer H. HOMMES, te *Groningen*, op ZATURDAG den 15den December 1855, des voormiddags te 10 uur, op na te melden Boerenplaats, publiek, op Boelgoeds Condition te verkoopen:

Min of meer **150** zware **EIKEN**

STAMBOOMEN,

op Wortel staande op de Boerenplaats thans bewoond door H. R. POELSTRA, en gelegen in *den Holm*, onder *Tolbert*.

PUBLIEKE FINALE VERKOOP van het

Logement de Koppel Paarden,

staande en gelegen aan de Markt en op het aangenaamste en schoonste gedeelte der Stad *Assen*, uitzigt hebbende op de Hoofdvaart aldaar, waarin sedert meer dan 30 jaren de **Affaire van Logementhouder** is uitgeoefend, voorzien van 12 VERTREKKEN, waaronder groote ZAAL en KEUKENS, ruime STALLING voor meer dan 100 PAARDEN, met daarachter gelegen **TUINEN**, benevens eenige **GRONDEN**, alle gelegen te *Assen*.

Het Logement met bijbehooren bij inzate gebragt op *f* **9676—00**.

De Gronden bij inzate gebragt op *f* **1524—00**.

Welke Verkoop zal gehouden worden in genoemd Logement, op WOENSDAG den 19den December 1855, des avonds te 7 uur, ten overstaan van den Notaris Jhr. Mr. A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN, te *Assen*, en ten verzoeke van de Erven G. H. REIMERS en A. HOFSTE; aldaar dagelijks te bezien.

ASSEN, 1 December 1855.

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Veendam*, zal, ten verzoeke van den Heer G. A. KLIMP, Pelen Korenmolenaar te *Wildervank*, op MAANDAG den 24sten December 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder RIJKENS, te *Wildervank*, publiek veilen en verkoopen:

I. Een' in den jare 1818 nieuw gebouwden en welbeklanten **PEL- EN KORENMOLEN**, met eene daarvoor gelegen HUISPLAATS, staande en gelegen wegzijde aan het Oosterdiep te *Wildervank*, op No. 11.

II. Eene aanzienlijke **BEHUIZING** en **TUIN** daarachter, staande en gelegen ten zuiden van den Molen en de Huisplaats.

III. Eene **BEHUIZING** en **TUIN**, staande en gelegen aan het Westerdiep aldaar, onmiddellijk achter het tweede perceel.

IV. Twee Kampen **GROENLAND**, groot ruim een Bunder, gelegen op no. 10, aan het Oosterdiep te *Wildervank*.

Over deze Goederen zal naar 4 pCt. *f* 8000 op eerste Hypotheek kunnen beleend blijven.

*** In de maand JANUARIJ 1856, tijd en plaats nader te bepalen, zal publiek te koop gepresenteerd worden: De

VEENDERIJ

van den Heer D. N. KRACHT, gelegen onder *Engelbert* en *Westerbroek*, **D'ELMINA** genoemd, in haar geheel groot 104 B., 10 R. en 90 E., bestaande in TWEE **BEHUIZINGEN**, staande bij den Stads Trekweg, groote **TURFSCHUUR**, onderscheidene perceelen uitmuntend **KLEILAND**, eenige **ARBEIDERSWONINGEN** en **VEENLAND** en **WATER**, en eindelijk in

Twee Boerenplaatsen,

de eene onder *Westerbroek* en de andere onder *Engelbert* gelegen.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Veenbaas R. NIEBORG en ten Kantore van

Mr. J. D. TRESLING.

In de maand DECEMBER of JANUARIJ e.k., zal publiek **te koop** of **te huur** worden gepresenteerd: Eene roijale **BEHUIZING** (met daarachter gelegen **TUIN**), waarin nieuwe WINKEL, drooge KELDER, ruime ZOLDER, en afzonderlijke WONING bij eenen ZIJGANG ingaande; staande in de Folkingestraat te *Groningen*, en thans dienende tot eene ***Broodbakkerij***, doch ook voor velerhande Affaires bijzonder geschikt.

Informatiën bij de Heeren J. H. VAN HASSELT, JR., te *Groningen*, en H. & J. VAN MEEKREN, te *Winschoten*.

Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP** of **TE HUUR**; kunnende er, des verkiezende, ¾ van den Koopschat over verblijven.

J. H. VAN DE WEIJER,

Steendrukker, Kunst- en Muzijkhandelaar in de Oude Ebbingestraat,

heeft ter gelegenheid van **ST. NICOLAAS** ontvangen: Eene partij pas uitgekomen Fransche en Duitsche GEZELSCHAP-KINDERSPELEN, KRIM EXPEDITIE, SEBASTOPOL, UNCLE-TOM-SPEL, LEGKAARTEN, KIEN-, SCHIMMEL-, BELEGERINGSPELEN, PRENTEBOEKJES, in verschillende soorten, ORDINAIRE met Gekleurde Prentjes 5 Ct., bijzonder FRAAIJE van 25 Ct. tot *f* 3.00, Gekleurde KINDERPRENTEN, het Boek, 24 Vellen, 15 Ct. en hooger; Prachtige en Ordinaire ALBUMS van 35 Ct. tot *f* 6.00; VERFDOOZEN van 10 Ct. tot *f* 12.00, TEEKEN- en PASSERDOOZEN; SCHRIJF-ZAKPORTEFEUILLES; TEEKENCAHIERS in onderscheidene prijzen; Gouden en Gekleurde NIEUWJAARSKRANSEN voor 5 Ct. tot 15 Ct.; PAPETERIES 40 Ct. tot *f* 1.50; GRIFFELS, de 100 Stuks 10 Ct., 15 Ct., 20 Ct.; beste POTLOODEN, het Dozijn 10 Ct. tot *f* 2.00; ROOD LAK, het Pond, 20 Pijpen, 50 Ct. tot *f* 5.50; OUWELS, het Pond *f* 1.50; POSTPAPIER, de Riem *f* 2.50 tot *f* 6.50; SCHRIJFPAPIER, de Riem *f* 2.50 tot *f* 8.50; STALEN PENNEN, 30 Ct. tot *f* 3.00; Gewone SCHRIJFPENNEN, de Bos 10 Ct. tot *f* 1.00; PAPIER om BLOEMEN van te maken in alle kleuren 5 Ct., SPEELKAARTEN 5 Ct., **en eene menigte artikelen meer.**

J. C. CRAMWINCKEL,

op den hoek van den **Grooten Krom-Elleboog**,

heeft ontvangen: eene mooije Collectie **PLATEN**, welke hij in eene Kamer tentoongesteld heeft, en heeft ook uitgestald eene Collectie **FRAAIJIGHEDEN**, zeer geschikt tot **St. NICOLAAS-GESCHENKEN**; beveelt zich aan zijne Begunstigers ten vriendelijkste aan.

Eene fraaije Collectie **ARTIKELEN**, geschikt voor

St. Nicolaasgeschenken,

zijn ontvangen bij de FIRMA J. L. LAGRO, Oostzijde in het midden der Heerestraat, waarin de bovengemelde zich vriendelijk aanbeveelt.

Punch-Siroop,

per flesch *f* 1,00, *f* 1,20, *f* 1,40; **JAMAICA RUM** *f* 1,00, *f* 1,20.

H. M. SPECKMAN,
Oosterstraat.

R. Reijnders,

Graveur te *Leeuwarden*, levert **GRAVURES** in alle METALEN en FIJNE GESTEENTEN; **STEMPELS** voor ZEGELLAK, INKT en PAPIER; **STEMPELPERSEN** ten dienste van BESTUREN, Heeren NOTARISSEN, HANDELAREN, ENZ. Eene **Model-Stempelpers**, alsmede **afdrukken** van **Stempels, Wapens, enz.**, zijn ter bezigtiging voorhanden, en **Commissiën** worden aangenomen bij den Boekhandelaar P. VAN WICHEREN, H.z., te *Groningen*.

Men vraagt, liefst zoo spoedig mogelijk, eene **vlugge, zindelijke KEUKENMEID**, die aan eene drukke Huishouding gewoon is en goed kan KOKEN en BRADEN, tegen een jaarlijksch loon van **vijftig Gulden**, terwijl zij op een **aanzienlijk verval** kan rekenen. Een goed humeur en eerlijkheid zijn mede hoofdvereischten. Adres, met vrachtvrije Brieven onder letters X IJ, aan den Boekhandelaar J. B. WOLTERS, te *Groningen*, Groote Markt, N.z.

ER WORDEN GEVRAAGD,

om dadelijk in dienst te treden: Eene vlugge en zindelijke **WERKMEID**, niet beneden de 24 jaren, alsmede een **MEISJE** van ongeveer 15 jaren, welke goed met **KINDEREN** kan omgaan; beide van de P. G. Alleen zij, die bewijzen van eerlijkheid en goed gedrag kunnen inleveren, zullen in aanmerking komen. Nadere informatiën zijn te bekomen aan het BUREAU dezer COURANT.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.